

2. KAPITOLA

Okej, dýchaj. Netreba robiť unáhlené závery. Áno, je tu príliš vysoká gravitácia. Odpichni sa od toho a nájdi nejaké rozumné vysvetlenie.

Mohol by som byť v centrifúge, ale musela by byť poriadne veľká. Na Zemi pôsobí gravitácia s hodnotou 1 g, takže tieto miestnosti by sa mohli nachádzať na konci dlhého ramena, jazdiť po kruhovej dráhe alebo tak nejako. V kombinácii so zemskou gravitáciou by sa dalo dosiahnuť aj 15 metrov za sekundu na druhú.

Ale prečo by niekto staval laboratórium s ošetrovňou vo veľkej odstredivke? To fakt neviem. Dá sa to vôbec uskutočniť? Aký by musela mať polomer? Ako rýchlo by sa musela pohybovať?

Toto by som azda aj vedel zistiť. Potrebujem len presný akcelero-
meter. Stopovať čas pádu predmetov je fajn na hrubý odhad, ale presnosť limituje môj reakčný čas pri stláčaní stopiek. Potrebujem niečo lepšie, no a to niečo je kus špagátu.

Prezriem zásuvky.

V prvej polovici som našiel skoro všetky laboratórne potreby okrem špagátu. Už to skoro vzdám, keď konečne narazím na cievku s nylonovou niťou.

„To je ono!“ Pár stôp z nej odviním a odhryznem. Na jednom konci urobím slučku a na druhý uviažem zvinovací meter ako závažie. Už zostáva len niekam ho zavesiť.

Rovno nad hlavou mám poklop. Leziem k nemu (ľahšie ako predtým) a prehodím slučku cez obruč kolesa. Prevlečiem ňou druhý koniec so závažím a nechám ho spadnúť, aby sa niť napla.

A mám kyvadlo.

Kyvadlá majú jednu super vlastnosť: čas na jeden kmit – perióda – sa nemení podľa jeho šírky. Ak má veľa energie, bude kmitať ďalej a s väčšou rýchlosťou, no perióda závisí len od dvoch vecí: dĺžky ramena a gravitácie.

Natiahnem ho na jednu stranu, pustím a zapnem stopky. Kyvadlo sa kýva a ja rátam cykly. Nie je to napínavé. Skoro by ma to aj uspaľo, ale odolám.

Po desiatich minútach sa už takmer nehýbe, takže by to mohlo stačiť. Výsledok: 346 plných cyklov za desať minút.

Meriam vzdialenosť od kolesa po zem. Je to niečo vyše dva a pol metra. Idem naspäť do „spálne“. Zdolať rebrík mi ani tentoraz nerobí žiadne problémy. Cítim sa oveľa lepšie. Jedlo mi veľmi naozaj pomohlo.

„Uvedte svoje meno,“ vyzve ma počítač.

Prezerám si tógu z plachty. „Som veľký filozof Pendulus.“

„Nesprávna odpoveď.“

Vešiam kyvadlo na jednu z robotických rúk pod stropom. Dúfam, že sa teraz chvíľu nepohne. Odhadujem jej vzdialenosť od stropu... Povedzme jeden meter. Kyvadlo je teraz o štyri a pol metra nižšie ako predtým.

Opakujem experiment. Stopujem desať minút, rátam cykly. Výsledok: 346. Rovnako ako na poschodí.

No teda!

Čím ste v centrifúge ďalej od stredu, tým väčšia odstredivá sila na vás pôsobí. Keby som teda bol v centrifúge, „gravitácia“ tu dolu by mala byť väčšia ako o poschodie vyššie. No a ona nie je, beštia. Aspoň nie natoľko, aby ovplyvnila počet cyklov.

Ale čo ak som vo fakt veľkej centrifúge? Čo ak je taká veľká, že rozdiel odstredivej sily tu a na poschodí nestačí na merateľné ovplyvnenie kyvadla?

Tak sa pozrime... vzorec pre kyvadlo... vzorec pre centrifúgu... Ale moment! Nemám skutočnú silu, len počet cyklov, takže tu je ešte jeden faktor X... Toto je fakt podnetná záležitosť!

Mám pero, ale papier nie. Nevadí – sú tu steny. Hodnú chvíľu sa hrám na šialeného vedca čmárajúceho po stene a výsledok je na svete.

Povedzme, že som v centrifúge na Zemi. Znamená to, že odstredivka poskytuje len časť sily a zvyšok dodáva Zem. Podľa mojich výpočtov (aj s primeraným odôvodnením) by tá centrifúga musela mať priemer 700 metrov a rotovala by rýchlosťou 88 metrov za sekundu – vyše 300 kilometrov za hodinu!

Hm... Pri vedeckých problémoch myslím skôr v sústave SI. Tak to vedci robia, nie? Dokonca aj tí, ktorí vyrástli v Amerike.

Tak či onak, bola by to najväčšia centrifúga, akú ľudstvo kedy vyrobilo – a prečo by ju niekto staval? Navyše by musela byť neskutočne hlučná. Rútiť sa vzduchom 300 kilometrov za hodinu? Ak nič iné, miestami by dochádzalo k turbulencii, nehovoriac už o zavýjaní vetra. No a tu nič také nepočuť.

Je to čoraz divnejšie. Okej, čo ak som vo vesmíre? Tam by neboli ani turbulencia, ani vietor, no ani gravitácia, takže by centrifúga musela byť o to väčšia.

Ďalšie výpočty, ďalší kus počmáranej steny. Musela by mať polomer 1 280 metrov – takmer celú míľu. Ľudstvo vo vesmíre nepostavilo nič ani zďaleka také veľké.

Takže nie som ani v centrifúge, ani na Zemi.

Na inej planéte? To nesedí. Žiadna iná planéta, mesiac ani asteroid v slnečnej sústave nemá takú veľkú gravitáciu. Zem je v nej najväčšie pevné teleso. Jasný, plynné obry sú väčšie, ale pokiaľ sa nevznášam v balóne v búrlivej atmosfére Jupitera, takúto veľkú silu nemám kde zažiť.

Odkiaľ to všetko viem? Netuším. Pripadá mi to celkom prirodzené – ako informácie, ktoré používam neustále. Možno som astro-

nóm alebo špecialista na planéty. Možno robím v NASA alebo ESA alebo...

S Marissou som každý štvrtok večeral u Murphyho na Gough Street. Chodili sme tam na šiestu, a keďže o nás personál vedel, vždy sme mali ten istý stôl.

Zoznámili sme sa, keď pred necelými dvadsiatimi rokmi chodila s mojím spolubývajúcim z intráku. Ich vzťah (ako to už na výške chodí) bol od začiatku odsúdený na zánik a do troch mesiacov sa rozišli. So mnou sa však priatelila aj ďalej.

Keď ma zbadala uvádzačka, len mi s úsmevom ukázala na náš zvyčajný stôl. Prebojoval som sa gýčovým interiérom k Marisse. Pred sebou mala prázdny pohár od whisky a druhý si práve dvíhala k ústam. Začala akosi priskoro.

„Nejako si sa rozbehla,“ oslovil som ju.

Sklonila zrak a len sa ticho pohrávala s whisky.

„Čo sa deje?“ Posadil som sa oproti nej.

Odpila si z pohára. „Ťažký deň v robote.“

Kývol som na čašníka. Prikývol a ani sa neobťažoval k nám ísť. Vedel, že chcem stredne prepečený biftek z vysokej roštenky, zemiakové pyré a veľký Guinness. Tak ako vždy.

„Aký ťažký môže byť?“ opýtal som sa. „Fajnové štátne zamestnanie na ministerstve energetiky. Veď tam máš... koľko? Dvadsať dní dovolenky ročne? A na to, aby ti platili, stačí poctivo dochádzať, nie?“

Stále nič. Ani sa neusmiala.

„Ale no tak!“ súril som ju. „Kto ti šliapol na kurie oko?“

Vzdychla si. „Počul si o Petrovovej línii?“

„Iste. Zaujímavá záhada. Tipoval by som to na slnečné vyžarovanie. Venuša nemá magnetické pole, ale môže priťahovať častice s pozitívnym nábojom, lebo po elektrickej stránke je neutrálna...“

„Nie,“ prerušila ma. „Ide o niečo iné. Nevieme presne, o čo, ale je to... Iné. Kašľať na to. Najedzme sa.“

Odfrkol som si. „No tak, Marissa, vyklop to! Čo je to s tebou?“